

Bijlage 1

JAARLIJKS DIERZIEKTEBEWAKINGSPLAN

- 1) De verantwoordelijke dierenarts van de erkende instelling, het erkende instituut of het erkende centrum (*hierna 'instelling'*) is verantwoordelijk voor de opstelling en de implementering van het 'jaarlijkse dierziektebewakingsplan' (*hierna 'plan'*). Dit plan wordt jaarlijks overgemaakt aan de officiële dierenarts van het FAVV.
- 2) Het plan bevat minstens richtlijnen met betrekking tot de relevante officiële ziektes (cf. KB 3/02/2014), inclusief alle relevante zoönoses (bijv. rabiës, tuberculose,...).
Hierbij moeten enkel de ziektes vermeld worden die relevant zijn voor de gehouden diersoorten.
- 3) In dit plan moeten alle dieren die aanwezig zijn in de instelling en die gevoelig zijn voor de officiële dierziekten, worden opgenomen (ook de dieren die niet behoren tot de groep van de 'bijzondere diersoorten').
Als er bijvoorbeeld in een dierentuin ook een kinderboerderij met schapen en geiten (= geen 'bijzondere diersoorten') is, moeten deze dieren ook opgenomen worden in het plan.

Concreet gaat het hier om alle:

- Zoogdieren
- Vogels
- Zalmachtigen
- Bijen en hommels

Diersoorten waarop de wetgeving en het plan niet van toepassing zijn:

- Vissen, met uitzondering van de zalmachtigen
- Insecten, met uitzondering van hommels en bijen
- Reptielen
- Amfibieën

- 4) Het plan bevat uitgewerkte (=gedocumenteerde) procedures die minstens volgende maatregelen omvatten:
 - a) Onmiddellijke melding van elk optreden of vermoeden van een officiële dierziekte aan het FAVV.
= PROCEDURE VOOR DE **MELDING** VAN (ELK VERMOEDEN VAN) AANGIFTEPLICHTIGE DIERZIEKTEN
 - b) Nauwkeurige observatie van alle aanwezige dieren, minimaal 1-maal per dag, door vakbekwaam personeel dat onder leiding van de verantwoordelijke dierenarts staat.
= **REGELMATIGE OBSERVATIE** VAN ALLE DIEREN DOOR BEKWAAM PERSONEEL
 - c) Wanneer een personeelslid vaststelt dat een dier ziek of gestorven is, wordt dit onmiddellijk gemeld aan de verantwoordelijke dierenarts.
Wanneer het om diersoorten gaat die in grote groepen leven, is het mogelijk dat een melding pas gebeurt wanneer de sterfte een bepaalde grens overschreden heeft.
= PROCEDURE MET **MAATREGELEN** IN GEVAL VAN **ZIEKTE / STERFTE**
 - d) Elke verdenking van een officiële dierziekte wordt onmiddellijk gemeld aan de verantwoordelijke dierenarts. De verantwoordelijke dierenarts staat in voor alle preventieve en controlerende maatregelen en alle verdere onderzoeken. Hij kan overgaan tot onmiddellijke staalneming voor overmaking aan een laboratorium. Laboratoriumonderzoek wordt uitgevoerd bij alle dieren die verdacht worden door een besmettelijke ziekte geïnfecteerd te zijn.
In geval van uitbraken bij diersoorten die in grote groepen leven, kan de verantwoordelijke dierenarts oordelen dat een representatief staal van een aantal dieren voldoende is.

- = PROCEDURE MET **MAATREGELEN** BIJ (VERMOEDEN VAN) **ZIEKTE**
- e) Procedures voor de toelating van nieuwe dieren en voor zieke dieren. Hierbij worden de relevante risicofactoren in rekening gebracht. De procedures bevatten o.a. instructies voor het hanteren van dieren, klinisch onderzoek en specifieke testen die moeten uitgevoerd worden.
- = PROCEDURE VOOR HET BINNENBRENGEN VAN NIEUWE DIEREN - INSTRUCTIES VOOR **ISOLATIE EN QUARANTAINE**
- f) Regelmatig parasitologisch onderzoek van meststalen (individuele of groepstalen, afhankelijk van het huisvestingsstelsel), voornamelijk voor onderzoek op zoönotische parasieten. Alle relevante diersoorten moeten minstens 1 keer per jaar onderzocht worden. De frequentie van het onderzoek moet bepaald worden door de prevalentie van de betrokken parasieten.
- = **BEMONSTERINGSPLAN** TER PREVENTIE VAN DIERZIEKTEN
- g) 'Opportunistisch' onderzoek en bemonstering van dieren die geïmmobiliseerd worden of om een of andere reden in bedwang moeten gehouden worden. De serumstalen moeten bewaard worden bij minimum -18°C.
- = **BEMONSTERINGSPLAN INCL. OPPORTUNISTISCH ONDERZOEK**
- h) *Post-mortem* onderzoek, zo snel als mogelijk, om de doodsoorzaak te bepalen van elk gestorven dier of geaborteerde foetus.
- De verantwoordelijke dierenarts kan evenwel beslissen dat het uitvoeren van een autopsie geen enkel nut heeft, wanneer het duidelijk is dat er geen enkel vermoeden van een besmettelijke ziekte is (bijvoorbeeld: duidelijk trauma, euthanasie van een gezond dier). Wanneer sterfte een groep dieren treft, kan de verantwoordelijke dierenarts beslissen dat onderzoek van een representatief deel van de dieren voldoende is.*
- = PROCEDURE VOOR **AUTOPSIEËN**
- i) Een vaccinatieprogramma dat gebaseerd is op de beschikbaarheid van veilige vaccins. Hierbij wordt rekening gehouden met de betrokken diersoorten en het risico op voorkomen van een bepaalde ziekte in de instelling. Dit programma mag ook andere, niet-officiële ziektes omvatten op voorwaarde dat de vaccinaties conform de desbetreffende wetgeving gebeuren.
- = PROCEDURE VOOR DE **PREVENTIE** VAN DIERZIEKTEN, WAARONDER **VACCINATIES**
- j) Registers worden bijgehouden onder een eenvoudig en makkelijk consulteerbare vorm. De registers moeten minstens 10 jaar worden bijgehouden en bevatten ten minste de volgende informatie:
- Alle ziektegevallen, inclusief toegepaste behandeling (indien een behandeling werd toegepast).
 - Preventieve maatregelen zoals vaccinaties.
 - Resultaten van bloedonderzoeken en andere diagnostische testen.
 - Resultaten van *post-mortem* onderzoeken, inclusief de gegevens van alle doodgeboortes.
 - Observaties bij geïsoleerde en in quarantaine geplaatste dieren.
 - Alle meldingen van verdenkingen van officiële ziektes (indien die er geweest zijn) aan het FAVV.
- = PROCEDURE VOOR HET BIJHOUDEN VAN **REGISTERS**

Het plan houdt rekening met actuele sanitaire situatie van de instelling en wordt aangepast wanneer de sanitaire situatie dit vereist.